

కథి కౌముది

బాక్

సయ్యద్ సలీం

పిడపుర్తి వెంకటరమణర్థగాల జ్ఞాపకార్థం
కామిది నిర్వహించిన కథల పోటీ (2021)లో
ఒహుమతి పొందిన కథ

ఉదయం తొమ్మిది గంటలు.. ఎప్పటికిమల్లె ఇస్తే చేసిన బట్టలు తొడుక్కుని, వాటిమీద సంపెంగల పరిమళంతో గుబాళించే సెంట్ స్టేప్ చేసుకుని, మొహనికి పొండ్చ క్రీంరాసి, దానిపైన పొడర్ అద్ది, మొహని ఓసారి అద్దంలో చూసుకుని సంతృప్తిగా తల పంకించి, గది బైటికొచ్చి చెప్పులేసుకుంటున్న సమయం లో పక్క బెడ్రూలోంచి మాటలు విన్నించాయి. “ఈ వయసులో మీ నాన్నకు ఆ పోకులేంటండీ? అత్తయ్య చనిపోయి రెణ్ణెల్లు కూడా పూర్తి కాలేదు. దాదాపు నలబై యేళ్ళపాటు కాపురం చేసిన భార్య పోయిన దిగు లుకూడా లేదా ఆ మనిషికి? గుండెపోటుతో అత్తయ్య సదన్గా చనిపోవడంతో మీ నాన్నకు పిచ్చి పట్టిందనిచ ఉట్టపక్కలవాళ్ళందరూ అనుకుంటున్నారండీ” అంటోంది కోడలు నా కొడుకుతో.

వాదేదో అన్నాడుగానీ నాకు సరిగ్గా విన్నించలేదు. మళ్ళీ కోడలి గొంతే విన్నించింది. “అసలింత కూ రోజూ ఇదే టయానికి ట్రైమ్గా తయారై ఎక్కడికెళ్ళి వస్తున్నారో కనుక్కున్నారా?”

నాలో నేనే విషాదంగా నవ్వుకుని, గొడుగు చేతో పట్టుకుని బైట పడ్డాను. వర్షాకాలం.. చల్లటిగాలి వీస్తోంది. ఆకాశమంతా మేఘావృత్తమై ఉంది. ఏ క్షణంలో అయినా వర్షం పడేలా ఉంది.

మెల్లగా నడవసాగాను. రెండు కిలోమీటర్లు నడిచి, వూరికి దక్కిణం వైపున శివారులో ఉన్న స్నశానవాటికని చేరుకున్నాను. ఒక్కో సమాధిని దాటుకుంటూ నా భార్య జాప్పువి సమాధిని చేరుకున్నాను. గొడు గుని పక్కన పెట్టుకుని, అక్కడకూచోడానికి అనుపుగా ఏర్పాటుచేసుకున్న రాతిమీద కూచున్నాను.

జాప్పువి సమాధి వైపుకు చూస్తూ ఓ క్షణం కళ్ళు మూసుకుని ఆమెకు సద్గతులు ప్రసాదించమని భగవంతుణ్ణి ప్రార్థించాను. చేతిమీద రెండు చినుకులు పడ్డాయి. తలయెత్తి ఆకాశంలోకి చూశాను. పెద్ద వర్షం పడే సూచనలు కన్నించాయి.

నేను పుట్టి పెరిగింది పల్లెటూళ్లో అయినా కాలేజీ చదువు ఈ పట్టంలోనే పూర్తి చేశాను. ఉద్యోగం, పెళ్ళి, పిల్లలు.. ఈ పట్టంతో ముడిపడి ఎన్ని తీపి జ్ఞాపకాలో.. ముఖ్యంగా జాహ్నావి నా జీవితంలోకి అడుగు పెట్టిన క్షణం.. జీవితంనిండా ఎన్ని వసంతాలు విరభూతాయో. జాహ్నావి పట్టంలో పెరిగిన పిల్ల. తెల్ల గా, నాజూగ్గా సన్నజూజి తీవెలా ఉండేది. మాటల పుట్ట.. ప్రవాహంలా మాటల్లో ముంచేత్తది. ఎన్ని కబుర్లో.. మధ్య మధ్యలో ఎన్ని నవ్వులో తాళింపులా పోహళించి.. తన గొంతు చాలా బావుండేది. మధుర గాయని జానకి గొంతులోంచి జాలువారే పాటలా.. అలా ఎంత సేషైనా వింటూ విండిపోవాలనిపించేంత తీయటి స్వరం..

‘పాటలెందుకు పాడవూ’ అని అడిగితే సిగ్గుపడిపోతూ ‘నాకు పాటలు రావు. మాటలే వచ్చు’ అనేది.

ఆమెకు పూర్తి విరుద్ధమైన స్వభావం నాది. చాలా తక్కువ మాటల్లదేవాణి. స్నేహితుల్లో, బంధువుల్లో కలవడానికి ఇష్టపడే వాణి కాదు. పెళ్ళిళ్ళకూ, పుట్టినరోజు పండుగలక్కుడా దూరంగా ఉండేవాణి. యిల్లూ, ఆఫీసూ, పుస్తకాలు.. ఇవే నా ప్రపంచం. ‘అలా ఉంటే ఎలాగండీ? అందరితో కలవాలి కదా.. అందర్నీ కలుపుకు పోవాలి కదా’ అనేది జాహ్నావి. తను చాలా కలుపు గోలు మనిషి. ఎవర్తో అయినా ఇట్టే కలిసిపోయేది. అందుకే మా బంధువర్గంలో తనకు మంచి పేరుంది. నన్నే అహంకారి అనుకునేవాళ్ళు. నాకు అహంకారం లేదు. మౌనంగా ఉండటం ఇష్టం. నా కుటుంబంతో కలిసి సమయం గడపటం ఇష్టం. అంతే. చాలా అవసరమైతే తప్ప మాటల్లాడాలనిపించదు. నన్ను అర్థం చేసుకుంది జాహ్నావి ఒక్కతే. ‘కనీసం నాతో ఈ నా మాటల్లడొచ్చు కదా. మాటల్లడితే ముత్యాలేమైనా రాలిపోతాయా?’ అంటూ నవ్వేది.

సన్నతీ జల్లు పడసాగింది. గొడుగుని విపుదీసి వర్షంలో తడవకుండా పట్టుకుని పూరిషైపుకు మెల్ల గా నడవసాగాను. నిన్న యింట్లోంచి బయల్దేరినప్పుడు ఫెళ్ళున ఎండ కాస్తో ఉండింది. వర్షం రాదనుకుని గొడుగు తీసుకోకుండా బైటికొచ్చాను. గంట లోపల ఆకాశం మేఘావృత్తం కావడం, వర్షం దంచి కొట్టడం, నేను ముద్దగా తడిసిపోవడం జరిగిపోయాయి. అందుకే వాన రాకద ప్రాణం పోకడ తెలియవంటారు. జాహ్నావి కూడా అంతేగా. చెప్పిపెట్టుకుండా, కొద్దిపాటి సూచన కూడా ఇష్టకు ండా ఎంత హరాత్తుగా అదృశ్యమైపోయిందో..

నా చిన్ననాటి స్నేహితుడు మురళి వాళ్ళ యింటికేళ్ళ దారిలోకి మళ్ళాను. వర్షం తెరిపిచ్చింది. గొడుగుని మడిచి, చేతిలో పట్టుకుని నడవసాగాను. మళ్ళా జాహ్నావి జ్ఞాపకాలు వర్షపు జిల్లలూ కురవసాగాయి. నాకు ఉదయం ఆరింటికి లేవడం అలవాటు. రాత్రి పడుకోవడం ఎంతాలశ్యమైనా ఉదయం టంచన్చగా ఆరింటికే ఎవరో గంట కొట్టినట్టు మెలకువ వచ్చేస్తుంది. ఉద్యోగ విరమణ చేశాకకూడా ఆరింటికే లేస్తుంటే ‘ఆఫీస్కెళ్ళే పనిలేదుగా. హియగా ఏడువరకో ఎనిమిదివరకో పడుకోక ఎందుకటూ ఆరింటికే లేవడం? లేచినప్పటినుంచి నా ప్రాణాలు కొరుక్కుతినడానికి కాకపోతే’ అనేది. నిజమే... పాపం బాగా సత్యాంచే వాణి. కాఫీ చల్లారిపోయిందనో, ఇడ్డిలు మెత్తగా లేవనో, పచ్చళ్ళో కారం ఎక్కువైందనో.. అవన్నీ గుర్తుకు రాగానే మనసులోనే ‘సారీ జానూ’ అనుకున్నాను.

నన్ను చూడగానే మురళి గడవడాటి బైటికొచ్చి మరీ నన్ను యింట్లోకి తోడుకుపోయాడు. “ఎన్నాళ్ళయిందో నిన్ను చూసి.. రిటైర్యూక బైటికి రావడమే మానేశావు. నీతో మాటల్లడదామని మీ యింటికొచ్చినాఎప్పుడూ ఏదో ఒక పుస్తకం చదువుతూ కన్నించేవాడివి. నీకు మాతో మాటల్లడటం ఇష్టం ఉండదని మన స్నేహితులంతా ఓ నిర్ణయానికొచ్చేశారు తెలుసా. నేనైతే నవ్వులేదనుకో” అన్నాడు.

“నీకు తెలుసుగా నేను మితభాషినని. పెళ్ళయ్యాక నా భార్య జాహ్నావి కూడా ఈ విషయంలో చా లా ఇబ్బంది పడింది. తను మాటల్లడుతుంటే వినడం బాగా ఇష్టమైపోయి, నేను మాటల్లడాల్సిన కొన్ని మాటల్ని కూడా మర్చిపోయాననుకుంటా. తను పోయాక అర్థమైంది. మనుషుల్లో, ముఖ్యంగా మన స్నేహితులూ, ఆత్మీయుల్లో మను విప్పి మాటల్లడుకోవడం ఎంత అవసరవే

సా.. మనముల మధ్య మాటలు కరువైతే అనుబంధాలు బలహీనపడ్డాయని జాహ్నావి చెప్పేది. నేనే తన మాటల్ని పట్టించుకోలేద ని. ఇప్పుడా పొరపాటుని సరిదిద్దుకునే ప్రయత్నంలో ఉన్నాను” అన్నాను.

“చాలా సంతోషం రామక్రిష్ణా.. నీ ఈ అలవాటు వల్ల మన స్నేహితులు చాలా మంది నీకు దూర మయ్యారు. ఈ మధ్య వాళ్ళలో చాలామంది ఇళ్ళకెళ్ళి పలకరించి వస్తున్నావని తెలిసింది. మనసుల్ని కలిపేది మాటలేగా. మొబైల్ ఫోన్లో నంబర్ క లిపి నాలుగు ముక్కలు మాటల్లాడి పెట్టేయకుండా పర్సనల్గా వెళ్ళి, వాళ్ళతో కొద్ది సమయం గడిపి, మంచిచెడ్డా మాటల్లాడి వస్తున్నావట కదా. నీలో వచ్చిన ఈ మార్పుకి మేమందరం స్వర్గాన ఉన్న జాహ్నావి గారికి థ్యాంక్స్ చెప్పుకోవాలి” అంటూ నవ్వాడు.

అతన్నో ఓ అరగంట మాటల్లాడి, అతని భార్య కాఫీ శాగమని బలవంతం చేసినా వద్దని చెప్పి, కాసిని మంచినీళ్ళు తాగి, వాళ్ళనుంచి శెలవు తీసుకున్నాను. నేనిన్నాళ్ళూ మాటల్లాడకుండా బాధ పెట్టిన నా బంధు మిత్రులతో కొంత సమయం గడిపి, క బుర్లు కలబోసుకోవాలన్న కోరిక తప్ప వాళ్ళ చేత కాఫీలూ టీలు చే యించుకుని వాళ్ళని శ్రమ పెట్టే ఉద్దేశం లేదు.

సమయం పన్నెండు గంటలైంది. ఉదయం కోడలు చేసిపెట్టిన యిడ్లీలు, వేరుశెనక్కాయల పచ్చడితో రెండు తిన్నాను.

రుచిగా ఉంటేగా ఎక్కువ తినడానికి.. జాహ్నావి యిడ్లీలు వండితే దూదిలా మెత్తగా, వెన్న ముద్దల్లా తెల్లగా ఎంత బావుండేవో.. నోట్లో వేసుకుంటే కమ్మగా కరిగిపోయేవి. కారప్పాడిలో కాచిన సెయివేసుకుని తింటుంటే ఎన్ని తిన్నాయింకా తినాలనిపించేది. వేరుశెనక్కాయల పచ్చడి చేస్తే ఎంత బావుండేదో.. ఉత్త పచ్చడే తినేస్తాఉంటే జాహ్నావి ఎన్ని సార్లు ముద్దగా కసురుకునేదో. వంట చేయడం కూడా ఓ కళ. జాహ్నావి ఆ కళలో ఆరితేరింది, ఏం వండినా అమృతంలా ఉండేది.

కొడుకూ కోడలు ఇద్దరూ దొక్కరే కాబట్టి, కోడలు కాపురానికి వచ్చాక కూడా జాహ్నావే వంట చేసేది. బీరకాయ కూర చేసినా బెండకాయ పులుసు చేసినా లొట్టులేసుకుంటూ తినేవాళ్ళి. తన చేసిన టమేటా పప్పో దోసకాయ పప్పో తింటుంటే స్వర్ణానికి బెత్తెడు దూరంలో ఉన్నట్టుండేది. కానీ ఎప్పుడూ నేను తన వంటని పొగడలేదు. పొగడకున్న పర్లేదు. కావాలని ఏదో వంక పెట్టి బాధపెట్టేవాళ్ళి. ‘సారీ జానూ. ఏదో ఓ రోజు నేను పైకొచ్చి నిన్ను కల్పుకుంటాగా. అప్పుడు నా బాకీ అంతా తీర్చేస్తా. నిన్ను పొగడల్లో ముంచేస్తా’ అనుకున్నాను.

ఎవరో ఒకతను “మంగమ్మ” ఆని ఎవర్లో పిలుస్తుంటే ఆలోచనల్లోంచి బైటపడి పక్కకు తిరిగి చూశాను. రోడ్స్ పక్కన కూరగాయలమ్ముతున్న వ్యక్తి దూరంగా మొక్కజొన్సుపొత్తుల్ని నిప్పుల మీద కాలుస్తున్న స్టీని పిలుస్తున్నట్టున్నాడు. నాకు చప్పున మా యింట్లో దాదాపు ఇరవైయేళ్ళు పనిచేసిన మంగ గుర్తాచ్చింది. పెళ్ళయి జాహ్నావి కాపురానికొచ్చాక, మంగ మా యింట్లో పనికి చేరింది. అప్పుడామె వయసు పద్ధానిమిదేళ్ళకు మించి ఉండదు. అప్పటికే ఆమెకు పెళ్ళయి ఎడాదిన్నర పాప కూడా ఉండేది. పనికొస్తూ పాపని కూడా చంకనేసుకుని వచ్చేది. అంత చిన్న పాపను పెట్టుకుని పనెలా చేస్తావు అంటూ ఎవరూ ఆ అమ్మా యిని పనిలో పెట్టుకోలేదట. జాహ్నావి మాత్రం మంగను స్వంత చెల్లలిలా చూసేది. పాప ఆడుకోడానికి ఎన్ని ఆటవస్తువులు కొని పెట్టేదో. మంగకంత కృతజ్ఞతంటే ఇరవై యేళ్ళవరకు యింటిని అంటి పెట్టుకునే ఉండింది.

మంగ యిల్లెక్కడో నాకు తెలుసు. ఆమె కూతురి పెళ్ళికి నేను రానంటున్న వినకుండా జాహ్నావి పిల్లుకెళ్ళింది. నేనక్కడ ముళ్ళమీద కూచున్నట్టు ఐదు నిమిషాలు కూచుని, పనుండంటూ బైటపడిన విషయం గుర్తాచ్చింది. రెండు సందులు దాటి మూడో సందులోకి ప్రవేశించాను. దాదాపు పదిహానేళ్ళు దాటిపోవడంతో మంగ యిల్లెక్కడో గుర్తుపట్టలేకపోయాను. అప్పుడా సందులో ఎక్కుపగా గుడిసెలు, చిన్న చిన్న పెం కుటీళ్ళు మాత్రమే ఉండేవి. ఇప్పుడు రెండంతస్తుల భవనాలు చాలా కన్నిస్తున్నాయి. గుడిసెలైతే లేనే లేవు. అన్ని పక్కా యిళ్ళే.

యిద్దరు ముగ్గుర్లు వాకబు చేసి, యిల్లు కనుక్కని వెళ్లాను. మంగమ్మ నన్ను చూడగానే మొదట ఆశ్చర్యానికి లోనైంది. వెంటనే తేరుకుని “మీరా బాబుగారూ.. కబురంపితే నేనే వచ్చేదాన్నిగా” అంటూ ప్లాస్టిక్ కుర్చీ తెచ్చి వసారాలో వేసింది.

“నువ్వు గుర్తొచ్చావు మంగమ్మా. చూసిపోదామని వచ్చాను” అన్నాను. ఆమె మరింత ఆశ్చర్యపోతూ నా వైపు చూసింది. మంగమ్మ మా యింట్లో పని చేస్తున్నంత కాలం నేనెప్పు దూ ఆమెతో మాట్లాడలేదు. అంతా జాహ్నావినే చూసుకునేది.

ఆమె పిల్లల గురించి, మనవళ్ళూ మనవరాళ్ళు గురించి వాకబు చేశాను. విపరీతమైన నడుం నొప్పివల్ల పనిచేయలేకపోతోందని, అందుకే పని మానేస్తానంటోందని జాహ్నావి చెప్పిన విషయం గుర్తొచ్చి “నీ ఆలోగ్యం ఎలా ఉంది మంగమ్మా.. నడుం నొప్పి తగ్గిందా? మందులేమైనా వాడుతున్నావా” అని అడిగాను. మంగమ్మ కళ్ళలో చప్పున నీళ్ళూరాయి. “మీరసలు మాట్లాడే వాళ్ళే కాదు కదయ్యా. అమ్మగారితో కూడా చాలా పొడిగా మాట్లాడేవాళ్ళు. మీ గురించి చాలా తప్పుగా అనుకునేదాన్నయ్యా. అంత మెత్తటి మనసుగల తల్లికి రాయిలాంటి ఈయన దొరికాడేమిటి అని బాధపడేదాన్నయ్యా. మీరింత మంచివాళ్ళని తెలియద య్యా” అంటూ వలవలా ఏడ్చేసింది. బైటికొచ్చేముందు ఆమె చేతిలో రెండు వేల రూపాయలు పెడ్దూ “నాదగ్గర యింతే ఉన్నాయి మంగమ్మా. ఏమనుకోకు” అన్నాను. “అయ్యా.. నాకు డబ్బులు వద్దయ్యా. మీరు మా యిల్లు వెతుక్కుంటూ వచ్చి పల్చరించారు. అంతే చాలయ్యా” అంటూ డబ్బులు తిరిగిచేసింది.

మా యింటి దారి పట్లాను. మనసునిండా జాహ్నావికి సంబంధించిన జ్ఞాపకాలే .. ఎండాకాలం సాయంత్రం కురిసే చిరుజల్లుల్లా ... ఎడారిలా మారిన హృదయాన్ని తడిపి సేదతీరుస్తా.. తీయని జ్ఞాపకాల వెల్లవ..

జాహ్నావి మాటలపుట్టని పెళ్ళయిన రెండోరోజే తెలిసింది. గలగలా మాట్లాడుతూనే ఉంటుంది. తనకు నిశ్చభం ఇష్టము ఒడదు. తనైనా మాట్లాడుతూ ఉండాలి లేకపోతే నేనైనా మాట్లాడుతూ ఉండాలి. తనకు సినిమాలూ, పికార్లు అంతగా ఇష్టం ఉండేవి కావు. బాగా ఇష్టమైన వ్యాపకం ఒక్కటే. కబుర్లు కలబోసుకోవడం.. ‘మరి మొదటి రాత్రి మాటలే రానట్టు ఎలా ఉండగలిగావు?’ అని ఓ వారం తర్వాత అడిగాను. ‘కనీసం మొదటి రాత్రయినా నీ మొగుణ్ణి ప్రశాంతంగా ఉండనీవే. లేకపోతే నీ కబుర్ల పిచ్చికి భయపడి వి దాకులిచ్చేసినా ఇచ్చేస్తాడు అని మా నాయనమ్మ భయపెడితేనూ..’ అంటూ ముసిముసిగా నవ్వి ‘రండి. మనం మాట్లాడుకోవాల్సిన సంగతులు బోలెదున్నాయి’ అంటూ చేయి పట్టుకుని బాల్ఫ్రోలోకి లాక్ష్మీశ్వరింది.

మొదటి రాత్రే తనకు నా గురించి మెత్తం చెప్పాను. నా ఇష్టాయిష్టాలు.. నేను చేసే చిన్న ఉద్యోగం వల్ల వచ్చే బెత్తెడు జీతం.. జానెడు ఖర్చులు.. ‘ఒక్క విషయం గుర్తుపెట్టుకో. నాకు అప్పులు చేయడమంటే అస్తులు ఇష్టముండదు. అప్పు నిప్పు లాంటిది. జీతం రాగానే తెచ్చి నీ చేతిలో పోస్తాను. ఉన్నదాన్లోనే సంసారాన్ని గుట్టగా లాక్ష్మీరావాల్సిన బాధ్యత నీది’ అన్నాను. జాహ్నావి అంగీకార సూచకంగా తల వూపింది.

పెళ్ళయిన ఓ ఏడాదివరకు సంసారం ఎంత హాయిగా గడిచిందో.. వెన్నెల సరస్వతీ ఆడుకున్న వినోద క్రీడలా.. మా యిద్దరి మధ్య ఎన్ని కబుర్లు దొర్లేవో.. నేను చెప్పేవి కావు. అన్నీ తను చెప్పేవే. నేను శ్రోతను మాత్రమే. ఓ గంటో గంటస్వరో మాట్లాడాక, కొన్ని క్షణాలనేపు ఆపి, ‘మీరేమైనా తీయటి కబుర్లు చె ప్పకూడదూ’ అంటూ ముద్దుగా అడిగేది. ‘చెప్పడానికి నా దగ్గర ఏమీ లేవు’ అనగానే అలిగినట్టు బుంగమూతి పెట్టి, వెంటనే చిన్నపిల్లలా నవ్వేస్తా ‘నా వద్ద యింకా బోలెదు కబఁర్లన్నాయి తెలుసా’ అంటూ మళ్ళీ మొదలెట్టేది.

పెళ్ళయిన యేడాది తర్వాత మెల్లమెల్లగా మా మధ్య గొడవలు మొదలయ్యాయి. వాటిక్కారణం ఎక్కువగా నేనే అన్న జ్ఞానోదయం జాహ్నావి చనిపోయాకే కలిగింది. బతికున్నప్పుడు మాత్రం ఆ విషయం ఒప్పుకోడానికి నా అహం అడ్డొచ్చేది.

అసలు గొడవ కూడా నాకున్న అహంకారం వల్లనే మొదలయ్యాది. కానీ తప్పంతా ఆమెదే అన్నట్టు తగాదా వేసుకునేవాడిని.

యింటికొచ్చేశాను. హాస్పిటల్కి వెళ్ళేముందే డైనింగ్ టేబుల్ మీద కోడలు సర్ది ఉంచిన భోజనాన్ని తినేసి నా గదిలో

కెళ్ళి పదుకున్నాను. వోళ్ళు తెలియకుండా నిద్రపోయినట్టున్నాను. విపరీతమైన తల నొప్పి తో లేచాను. వోళ్ళంతా పెనం మీద పెట్టినట్టు కాలిపోతోంది. నిన్న వర్షంలో తడిసినా ఏమీ కాలేదనుకున్నాకదా. అదిప్పుడు దాని దుప్పుభావం చూపిస్తోంది. నాకు వర్షం పడదు. తడిస్తే చాలు జ్యురమెస్తుంది. అం దుకే జాహ్నావి చాలా జాగ్రత్తలు తీసుకునేది. వర్షం వచ్చే సూచనలుంటే చాలు, ఎప్పుడో రోడ్డుపక్కన అమ్ముతుంటే చోకగా కొన్న రెయిన్ కోట తాడిగి, గొడుకు చేతికిచ్చి కానీ బైటికి పంపేది కాదు. వర్షాకాలం పో యేవరకు లంచ్ బాక్స్ పెట్టుకునే బ్యాగ్లో గొడుక్కుడా ఉండాల్సిందే.

జ్యురమెచ్చిందని తెలిసి రాత్రి నీరవ నా గదిలోకాచ్చాడు. “రిట్రైనాక హాయిగా యింట్లో రెష్ట్ తీసు కోక ఎందుకు నానా ఇబైటికెళ్ళడం? చూడు వర్షంలో తడవబట్టేగా జ్యురం వచ్చింది?” అన్నాడు

“యింట్లో ఎన్ని గంటలని కూచోమంటావు? బోర్ కొడ్డోందిరా. ఒక్క పూతైనా బైటికెళ్ళకపోతే పిచ్చి పట్టేలా ఉంటుంది” అన్నాను.

“నాన్నా.. నువ్వు రిట్రై మూడేళ్ళు. ఈ మూడేళ్ళలో అమ్మ బతికున్న రోజుల్లో ఎప్పుడూ బైటికెళ్ళిన ట్లు నాకు గుర్తు లేదు. బైట తిరగడం కన్నా నీకు పుస్తకాలు చదవడమే ఇష్టమని మనింట్లో అందరికి తెలుసు. అమ్మ పోయినప్పటినుంచే నువ్వులా ప్రవర్తిస్తున్నావు. చుట్టుపక్కలవాళ్ళు నీ గురించి ఏంటేంటో అనుకుంటున్నారు నాన్నా” అన్నాడు.

“నేనేం తప్పు చేస్తున్నాననిరా? ఓ పూట బైటికెళ్ళి తిరిగచేస్తున్నాం కూడా నాకు లేదా?” అ న్నాను.

“బైటికెళ్ళదని ఎవరూ అనరు నాన్నా.. రోజూ మడత నలగని బట్టలేమిటి.. వాటిమీద సెంటు స్ట్రేలేమిటి.. మొహనికి క్రీములూ పోడర్లూ ఏమిటి.. ఇవన్నీ రిట్రైనప్పటినుంచీ ఉంటే ఎవరూ ఏమీ అనుకో రు నాన్నా.. అమ్మ పోయినప్పటినుంచే ఈ వికారాలన్నీ మొదలయ్యాయెందుకుని నేనూ మీ కోడలు బుర్ర బద్దలు కొట్టుకుంటున్నాం. యింతకూ రోజూ ఎక్కడికి జ్తున్నావు నాన్నా?” అని అడిగాడు.

“ఏం చెప్పేగానీ వెళ్ళనివ్వవా? నా స్నేహితుల్ని కల్పుకోడానికి వెళ్ళున్నారా.. మన బంధువుల యిళ్ళకెళ్ళి వస్తున్నా. వీలు కాదంటే చెప్పు. వేరే గది అధ్యేక తీసుకుని వెళ్ళిపోతా. నాకోచ్చే పెస్సన్ చాలు నాకు” అన్నాను కోపంగా.

“అయ్యా నాన్నా.. మా ఉద్దేశం అది కాదు నాన్నా.. నీ ఆరోగ్యం గురించే మా ఆందోళన.. అమ్మ పోయిందన్న బాధలో మానసికంగా కుంగిపోయి ఇలా విపరీతంగా..”

వాడి మాటల్ని మధ్యలోనే తుంచేస్తూ అన్నాను. “నా మనసూ శరీరం రెండూ ఆరోగ్యంగానే ఉన్నా యి. ఆ విషయంలో నువ్వు నిశ్చింతగా ఉండోచ్చు” అన్నాను.

“ఎవరో అయినా మాటల్లాడాలనిపిస్తే ఫోన్లో మాటల్లాడొచ్చుగా. వాళ్ళ యిళ్ళకెళ్ళి వాళ్ళనెందుకు ఇబ్బంది పెట్టడం?”

“ఇష్టమైన వాళ్ళతో ఫోన్లో మాటల్లాడితే నాకు తృప్తిగా ఉండడురా. మనుషులు ఒకర్నాకరు కలుసుకుని పల్చురించుకుంటే నేగా ఆత్మియతలు బలపడ్డాయి. ఐనా నేనేమీ వాళ్ళను ఇబ్బంది పెట్టడం లేదు. ఫోన్ చేసి, వాళ్ళ అనుమతి తీసుకుని, వాళ్ళకు అనువైన సమయం కనుక్కునే వెళ్ళున్నా. వాళ్ళతో మాటల్లాడాలన్న కోరికతో వాళ్ళ యింటికెళ్లే, దాన్ని ఇబ్బందనుకునేవాళ్ళు ఆత్మియుల లెక్కలోకి రారు. అలాంటివాళ్ళ యింటికి అస్సులు వెళ్ళును” అన్నాను.

ధర్మమీటరో టెంపరేచర్ ఎంతుందో చూసి, సైతస్యమ్మని గుండెమీద, వీపుమీద పెట్టి పరీక్ష చేసి, ఏవేం టూబ్లెట్లు ఎపు ఎడెప్పుడు వేసుకోవాలో చెప్పి, వాటిని టేబుల్ మీద పెట్టి మరో మాట మాటల్లాడకుండా వెళ్ళిపోయాడు.

రిట్రైనాక ఎప్పుడూ లుంగి బనీను వేసుకుని, యింగ్రెస్ నవలో తెలుగు నవలో చదువుకుంటూ యింట్లో గడిపేస్తుంటే జాహ్నావికి కోపం వచ్చేది. ‘ఆఫీస్ కెళ్ళే రోజుల్లో ఎంత ట్రీమ్స్గా తయారై వెళ్ళేవారో కదా. ఎంత బాగుండేదో మిమ్మల్ని మాస్తుంటే. పనోళ్ళు కట్టుకున్నట్టు ఈ లుంగి బనీన్నో చూసే చూసే విసుగొస్తుందండీ’ అనేది.

‘నాక్కుడా నీకులానే సినిమాలూ పికార్లు యిష్టమందవని తెల్పుగా. స్నేహితులు కూడా తక్కువేనాయె. ట్రీమ్స్గా

తయారై ఎక్కడికెళ్ళమంటావు?’ అని అడిగేవాళ్లి.

‘పూరికే అలా రోడ్డు చివరిదాకా వెళ్లిరండి చాలు.. మంచి బట్టలేస్తున్ని, ఆ సంపెంగ పూల వాసనాచ్చే స్నే చల్లుకుని, బాగా తయారై ఓ అరగంట అలా తిరిగి రండి.. నా సంతోషం కోసం’ అనేది.

ఆమె కోరికను ఎప్పుడు పట్టించుకున్న పాపాన పోలేదు. ఎప్పుడెప్పుడు రిటైర్ వుతానా ఎప్పుడెప్పుడునేను చదవాలనుకున్న సాహిత్యమంతా చదువుతానా అని ఎదురుచూసినవాళ్లి కావడంతో, యింటికే పరిమితమై పుస్తకాలు చదవడంలో కాలం గడిపేసేవాళ్లి. అడిగి అడిగి విసిగిపోయి యిక అడగడం మానేసింది. తన చనిపోయాక గానీ తెలిసిరాలేదు నేనెంత తప్ప చేశానో.. అందుకే రోజు తను కోరుకున్నట్టే ట్రిమ్గాతయారై, బైటికెళ్లి వస్తున్నా. ఇదే పని తను బతికున్న రోజుల్లో చేసిఉంటేఎంత సంతోషపడేదో కదా. భర్త తన మాట విన్నప్పుడల్లా భార్య మనసు విహంగమై విసీలాకాశంలో రెక్కలు విప్పుకుంటుంది కదూ. ఏది ఎప్పుడు చేయాలో అప్పుడు చేస్తేనే దానికి విలువ.. లేకపోతే ఎక్కుపయిరీ అయిన మందుల్లా చెత్తకుపులో పారబో యాల్సిందే. ఇప్పుడు పశ్చాత్తాపపడి ఏమిటీ ప్రయోజనం?

జ్యారం మూడు రోజుల వరకు తగ్గలేదు. ఘూ అని చెప్పేడు మా అబ్బాయి.

మూడో రోజు రాత్రి చారన్నం తింటున్నప్పుడు నా కొడుకూ కోడలు ఏదో విషయంలో గొడవ పడ్డున్నట్టు విన్నించింది. మరికొద్దిసేపు విన్నాక అది నాగురించే అని అర్థమైంది. నేను ట్రిమ్గా తయారై, బంధుమిత్రుల యిళ్లకెళ్లడం నా కొడుక్కీ కోడ లికి ఇష్టం లేదు.

నేను జాహ్నావిని ఎంత కష్టపెట్టానో వీళ్లకేం తెలుసు? మానసికంగా చాలా హింస పెట్టాను. పైకి కన్నించని పోలీసోడి దెబ్బల్లా.. ఎవ్వరికీ కన్నించకుండా విన్నించకుండా ఆమె మనసునిండా గాయాలు చేశాను.

నాకు చిన్నప్పటినుంచీ ఓ అలవాటుంది. కోపం వస్తే అరవను. మాట్లాడకుండా ఉండిపోతాను. అమృతో కూడా అంతే. అమృ మీర కోపం వస్తే అలిగి ముడుచుకుపోయి కూచునేవాడ్చి. అమృకర్థమై నన్ను దగ్గరకు తీసుకుని ‘నా బంగారు కొండ కదూ.. నా బుళ్లి తండ్రి కదూ. పీళ్జ నాతో మాట్లాడవా? అమ్మా నువ్వు మాట్లాడకపోతే నాకేమీ తోచదు తెలుసా’ అంటూ బతిమాలుకునేది.

పెళ్ళయ్యాక ఒక ఏడాది వరకే నేనూ జాహ్నావి సంతోషంగా ఉన్నాం. తర్వాత చిన్న విషయానికే తనతో గొడవ పడటం మొదలెట్టాను. గొడవంటే పెద్దపెద్దగా అరుస్తూ కోపంతో చిందులేయడం కాదు. మాట్లాడకుండా మౌనంగా కూచునేవాడిని. వెఱడట్లో జాహ్నావి బతిమాలేది. తన వైపు తప్ప లేకున్న ‘సారీ అండీ. తప్ప నాదే. పీళ్జ మాట్లాడండి. మీరు మాట్లాడకపోతే నరకంలూ ఉంది తెలుసా’ అనేది. అప్పటికీ మా ట్లాడేవాడ్చి కాదు. జాహ్నావి కన్నీళ్లు పెట్టుకున్నా కరిగేవాడ్చి కాదు. రెండు మూడు రోజులు మాట్లాడకుండాసతాయించి, బాగా బతిమాలించుకుని, బాగా ఏడ్చించి అప్పుడు మాట్లాడేవాడ్చి.

మాకు యిద్దరు పిల్లలు పుట్టారు. నీరవ్, నీరజ.. నీరవ్కి నాలుగేళ్ల వయస్మాచ్చిన తర్వాత జాహ్నావిలో కూడా మార్పాచ్చి ఉని. నేను మాట్లాడకుండా బిగుసుకుని కూచుంటే బతిమాలేది కాదు. బహుశా బతి మాలీ బతిమాలీ విసిగిపోయిందేమో. యింతకు ముందులా తను తప్ప చేయకున్న ‘సారీ.. నాదే తప్పని’ ఒప్పుకోవడం కూడా మానేసింది. అప్పటివరకూ ఆమెలో

నిద్రాణమై ఉన్న అహం అప్పుడు మేల్క్కాని ఉం టుంది.

మరో కారణం కూడా కావొచ్చు. ఆమెతో నేను మాట్లాడకున్నా ఆమెకు గడిచిపోయేది. పిల్లలిద్దరితోమాట్లాడుతూ వాళ్ల ముద్దు ముద్దు మాటలు వింటూ, నా మౌనాన్ని పట్టించుకునేది కాదు. నాకింకా పట్టుదల పెరిగేది. వారాల తరబడి మాట్లాడేవాడ్చి కాదు. ‘మీరు నాతో మాట్లాడకున్నా నేను మీతో మాట్లాడకూడదని రూలేమీ లేదుగా’ అంటూ జాహ్నావి అవసరమైనంత మేరనో లేకపోతే అవకాశం కల్పించుకునో నాతోమాట్లాడుతూ ఉండేది. నేనే దేనికి సమాధానం చేపేవాడ్చి కాదు. ఒక్కసారి నా మౌన పోరాటం నెలల తరబడి నడిచేది.

నీరవ్ యింటర్కి, నీరజ టెన్స్‌కి వచ్చినప్పటినుంచి చదువులో మునిగిపోయి వాళ్ళమృతో కూడా ఎక్కువ మాటల్లదేవాళ్ళు కాదు. ఆ సమయంలో నేను మాటల్లాడకుండా బిగుసుకుని కూచుంటే జాహ్నవి ఒడ్డునపడ్డ చేపలా గిలగిల్లాడేది. ‘ప్రీజ్ మాటల్లాడం డి. నాకు బోర్ కొడ్సోంది. ఏదో ఒకటి మాటల్లాడండి. వింటాను’ అంటూ బతిమాలుకునేది. కానీ సారీ చెప్పేది కాదు. ‘ఎంత పొగరు.. సారీ చెప్పదా?’ అని నేను మరింతముడుచుకుపోయేవాడై. ‘సర్లెంది. నేనే కబుర్లు చెప్పుంటాను. వినండి చాలు’ అని ఏదో ఒకటి చెప్పునే ఉం దేది.

జాహ్నవి చనిపోవడానికి ముందు మూళ్ళెల్లనుంచి నేను తనతో మాటల్లాడటం లేదు. తనే ఎప్పటికిమల్లే నేను నిద్రపోయే వరకు కబుర్లు చెప్పునే ఉండేది. చనిపోవడానికి రెండ్రోజుల ముందు మాటల మధ్యలో ‘మీరు నాకెంత బాకీ పడిపోతున్నారో తెలుసా? ఎన్ని కబుర్లు బాకీ ఉన్నారో.. నెలల తరబడి మీరు నాతో మాటల్లాడతూ ఉండి, నేను వింటూ ఉన్నా తీరునంత బాకీ. ఎప్పుడు తీరుస్తారో చెప్పండి’ అంది.

నా జానూ యింత హతాత్మగా నన్ను విడిచి వెళ్ళిపోతుందని పూహించలేదు. తనతో మాటల్లాడిన రోజుల్లో పోలిస్తే మాటల్లాడకుండా బాధపెట్టిన రోజులే ఎన్నో రెట్లు ఎక్కుపుంటాయి. ఎంత తప్పు చేశానో ఇ ప్పుడర్థమౌతోంది. తను బతికున్నప్పుడే

మాటల్లాడిఉంటే ఎంత సంతోషపడేదో కదా. నా ఈగో మీద నాకే అసహ్యమేస్తోంది. దాన్ని బైటికి లాగి ముక్కలు ముక్కలుగా నరకాలన్నంత కోపం వస్తోంది. నా ప్రవర్తనతో జాహ్నవిని ఎంతటి వేదనకు గురిచేశానో.. బతికున్నప్పుడు మనషుల విలువ తెలియదు. వాళ్ళు పోయాక వాళ్ళ విలువ తెల్పినా ప్రయోజనముందరు.

నేనిపుడు మాటల్లి దాచుకోవడం లేదు. ఉదారంగా వాడేస్తున్నాను. జాహ్నవితో మాటల్లాడి ఆమె బాకీ తీర్చే అవకాశం ఎలాగూ లేదు కాబట్టి నా బంధుమిత్రుల దగ్గర నా బాకీ తీర్చుకుంటున్నా:

ఉదయం తొమ్మిదింటికి ఎప్పటికి మల్లే ట్రీమ్గా తయారై, సంపెంగ పూల వాసన వచ్చే స్నేహ చల్లు కుని, గొడుగు చేతో పట్టుకుని వెళ్ళబోతున్నప్పుడు నీరవ్ అడ్డుపడి “ఎక్కడికి నాన్నా.. బైటికెళ్ళాడన్నానుగా” అన్నాడు.

“వెళ్ళక తప్పదురా. నేను తీర్చాలిన బాకీ చాలా ఉంది” అనేసి వాళ్ళి పక్కకు నెట్టి, మెల్లగా నడవ సాగాను.

(()

(()

(()

COMMENTS